

*Британ Ю. А., к.пед.н., доцент,
доцент кафедри фізичного виховання,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

*Сластьяникова В. І.,
здобувачка 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

*Янчак С. О.,
здобувач 1 курсу початкового рівня вищої освіти,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

ФЕНОМЕН ЛІДЕРСТВА У ФОРМУВАННІ СПОРТИВНИХ КОМАНД

В сучасному мінливому світі спортивна діяльність людини приваблює до себе пильну увагу. Сучасний спорт приваблює досконалістю тіла та гнучкістю розуму, активно пропагує життєвий успіх та задоволення індивідуальних потреб особистості.

Феномен лідерства у сфері інтересів таких вчених-економістів, як Кожушко Л. Ф., Фроленкова Н. А. [1], Кметь О. С. [2] та ін. Термін «лідерство» походить від англійського слова «leadership» – дієслово «lead» означає «вести», «керувати».

Взагалі, лідерством називають здатність здійснювати вплив як на окрему особу, так і на групу осіб, спрямовуючи загальні зусилля людей на досягнення єдиної мети [2]. Безперечно, що командне змагання неможливе без лідерства. Лідерство спортивної команди є об'єктивним фактором ефективності взаємодії всіх її членів.

Феномен лідерства у формуванні спортивних команд представлено на рис. 1. У ході формування і становлення команди лідер впливає на створення умов для професійної та особистісної самореалізації, норм, традицій, звичок, відносин у команді.

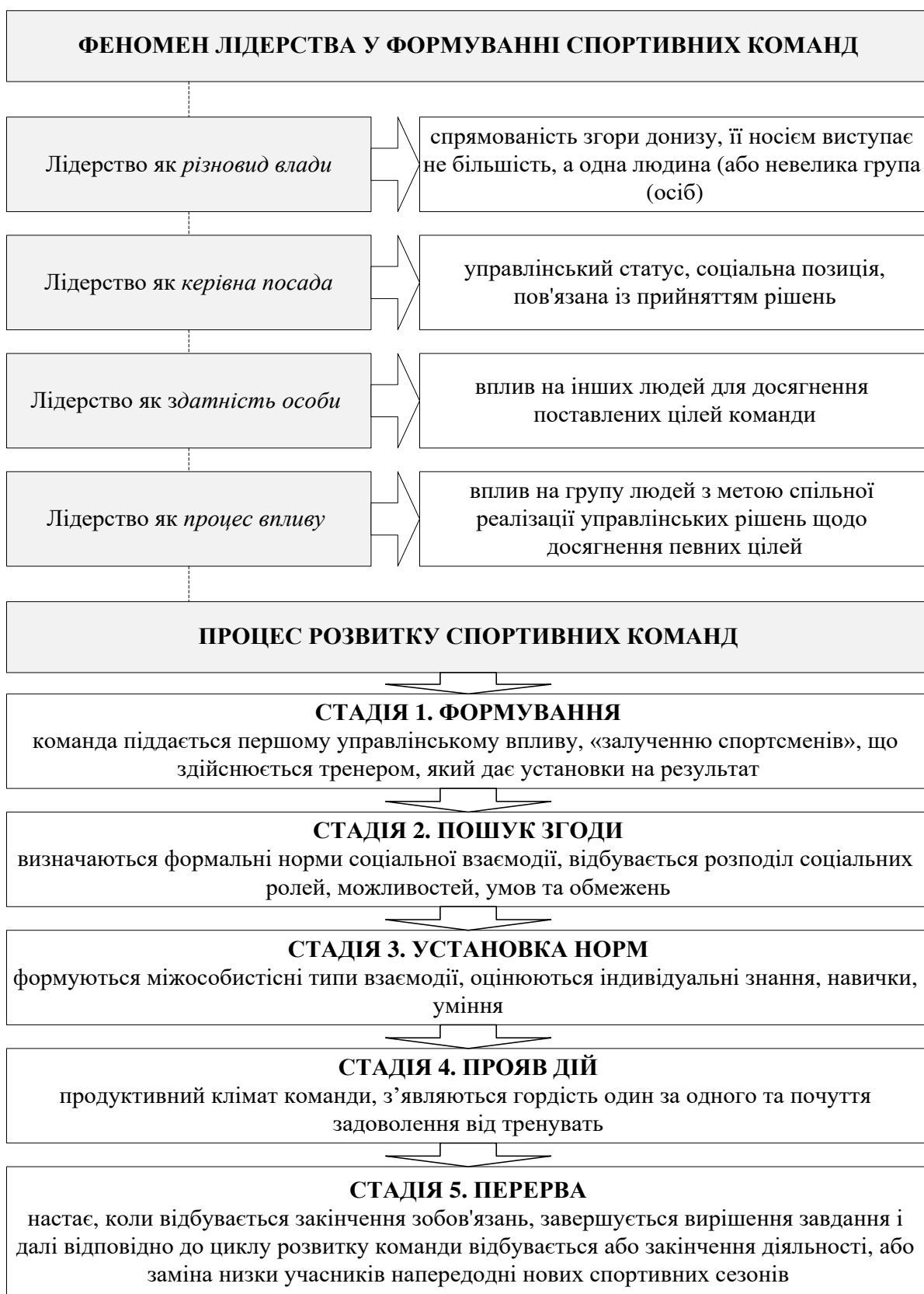

Рис. 1. Феномен лідерства у формуванні спортивних команд

Доволі широкою темою для дискусії сучасних дослідників є проблема визначення, формування та розвитку лідерства та лідерських якостей у формуванні спортивних команд. Ця проблема ґрунтується на дослідженні таких аспектів лідерства, як створення методик виявлення потенційних лідерів, визначення стилів лідерства, реалізації лідерського потенціалу, створення педагогічних умов для формування особистості лідера, формування лідерських якостей у колективній діяльності, вивчення лідерської обдарованості та інших [3].

Лідерами стають люди з високим енергопотенціалом. Дуже важливо виявляти «позитивних» і «негативних» лідерів. «Позитивний» лідер як капітан команди дбатиме про взаємну підтримку в колективі, партнерство. «Негативне» лідерство може завдавати шкоди. Є вкрай негативним капітан команди як авторитарна людина, для якої є лише дві точки зору: його і неправильна. Тому керівник – не завжди лідер, і навпаки.

Однією з головних лідерських функцій є формування групових цінностей. На основі прийнятих індивідом або групою цінностей встановлюються норми поведінки, метою яких є збереження та відтворення цих цінностей. Високі цілі на спортивні досягнення, що є двигуном розвитку лідерських якостей спортсмена, змушують спортсмена постійно самовдосконалюватися в процесі підтримки рольової структури команди та активної групової взаємодії.

Отже, аналіз досліджень, присвячених лідерству, показує, що лідерство визначається як вплив лідера групи на її членів для досягнення групових цілей, в основу якого поставлено такі особистісні характеристики як високий рівень прояву ініціативи і старанності, організаторська активність в різних сферах групової життєдіяльності, високий рівень розвитку моральних якостей особистості.

Список використаної літератури:

1. Кожушко Л. Ф., Фроленкова Н. А. Лідерство як необхідна складова сучасного менеджменту: стратегія розвитку лідерського потенціалу. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. Вип. 4(96). 2021.
2. Кметь О. С. Лідерство як важливий чинник становлення конкурентоспроможної економічної системи країни. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. Том 19. Вип. 2 (45). 2020.
3. Тіняков А., Федорина Т., Матузна Н. Лідерські якості легкоатлетів високої кваліфікації. *Теорія і практика управління соціальними системами*. № 2. 2020. С. 94-112.

**Вовк П.П.,
аспірант,**

Національний авіаційний університет, м. Київ

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНЖИНІРИНГОВИХ ПОСЛУГ

У сучасних трактуваннях інжинірингові послуги розглядаються як сукупність проектних та консалтингових робіт, що передбачають розробку, проектування та впровадження систем або процесів. У Податковому кодексі України «інжиніринг – це надання послуг (виконання робіт) із складення технічних завдань, проектних пропозицій, проведення наукових досліджень і техніко-економічних обстежень, виконання передпроектних, проектних, інженерно-вишукувальних, інженерно-розвідувальних робіт (послуг) з будівництва об'єктів, розроблення технічної документації, проектування та конструкторського опрацювання об'єктів техніки і технології, надання консультації та авторського нагляду під час монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також надання консультацій економічного, фінансового або іншого характеру, у складі таких послуг (робіт)» [1]. Отже інжиніринг, як економічна сфера інтелектуальної діяльності та споживання нематеріальних ресурсів, може бути здійснених у форматі інженерно-технічного